

Horké léto s MŠMT: na regionální školství se žene legislativní bouře

27.8.2024 - Petr Halada | Sdružení místních samospráv ČR

Letní prázdniny sice na nějakou dobu zastavily běžný ruch školních chodeb, neutichly ale aktivity pracovní skupiny pro školství, sport a kulturu SMS ČR. Ta se v červenci vyjadřovala hned k několika novelám školského zákona a sešla se se zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Jim potvrdila, že nelze souhlasit s povinným slučováním škol, i když je návrh omezen pouze na jednoho zřizovatele. Výhrady má také k možnosti vlády omezit počet hodin proplácených školám.

K připomínkám bylo předloženo několik vyhlášek

Červenec byl ve školské legislativě nabitý materiály pro připomínkování. SMS ČR, jakožto připomínkové místo, obdrželo několik novel vyhlášek, které se týkají především pedagogického procesu. Z těch zajímavějších lze jmenovat vyhlášku č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. V souvislosti s novelou zákona o pedagogických pracovnících, která je účinná od roku 2023, bylo nutné do této vyhlášky zapracovat pozici školského logopeda, jeho konkrétní činnost, a pozici ve školských poradenských zařízeních.

Úvazek školního psychologa podle velikosti školy

Z pohledu obcí jako zřizovatelů však bylo mnohem důležitější vypořádání připomínek k tzv. únorové novele školského zákona. Ta přináší ředitelům, a především žákům, nové pozice, jako je školní psycholog a speciální pedagog, kteří se stanou součástí školních poradenských pracovišť. Základním školám s více jak 180 žáky bude stanoven maximální počet hodin přímé pedagogické činnosti proplácený ze státního rozpočtu, v přepočtu na úvazky budou mít základní školy například s právě 180 žáky nárok na 0,5 úvazku školního psychologa nebo speciálního pedagoga. Přejícné období, po které nemusí jednu z těchto pozic zajistit, je stanoveno návrhem na tři roky. Školy menší o tyto pozice nepřijdou, ale budou jim přidělovány jako podpůrná opatření a poskytována školskými poradenskými zařízeními.

S možností zastropovat proplácené hodiny podle PHmax SMS ČR nesouhlasí

Novela ovšem také přináší možnost vlády prostřednictvím nařízení zastropovat proplácené hodiny podle PHmax pro školy na úrovni předcházejícího kalendářního roku. K tomuto kroku se může vláda uchýlit v případě nutnosti mimořádných úsporných opatření. Návrh ale postrádá přesnější definici situací, které si úsporná opatření budou vyžadovat. Zároveň není jasné, proč by v takové chvíli mělo být právě školství tím odvětvím, které by téměř automaticky mohlo přijít o část tolik potřebných finančních prostředků.

Tento návrh proto SMS ČR odmítá, požaduje přesnější stanovení situací a kritérií, kdy by k tomuto kroku mohla vláda přistoupit. Ty se pak mohou stát předmětem další diskuze nad návrhem. V opačném případě se sdružení obává, že půjde o nástroj, který dovolí vládě kdykoliv zasáhnout do financování škol.

Změny školského zákona mají být účinné od 1. ledna 2026.

Dubnová novela přináší slučování škol na úrovni jednoho zřizovatele

Nastíněné argumenty přednesli představitelé SMS ČR v polovině července rovněž zástupcům Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Předmětem jednání byla kromě uvedeného také tzv. dubnová novela, která přináší drobné úpravy v možnostech jmenování ředitele školy, ale i jeho odvolání. Nově by závažným porušením povinností ředitele bylo také selhání v oblasti pedagogického leadershipu, tj. v situaci, kdy ze školy odcházejí ve velkém pedagogové, děti či žáci, apod.

Vedle těchto změn je ovšem součástí návrhu i povinné sloučení škol v rámci jednoho zřizovatele, pokud každá z jeho zřízených škol nemá alespoň 200 dětí či žáků. Dubnová novela, navzdory svému názvu, vstoupila v druhém srpnovém týdnu do meziresortního připomínkového řízení, které potrvá do začátku září. O návrhu se v době vydání zpravodaje na půdě SMS ČR diskutuje.

SMS ČR bedlivě sleduje i sestavování rozpočtu školství

V neposlední řadě pracovní skupina bedlivě sleduje vyjednávání o státním rozpočtu, především tedy možnosti navýšení rozpočtu kapitoly ministerstva školství tak, aby byl dostatek prostředků na platy všech zaměstnanců škol, ale také na budování školské infrastruktury.

Petr Halada

předseda pracovní skupiny pro školství, sport a kulturu SMS ČR

místopředseda SMS ČR

Text byl publikován v aktuálním vydání zpravodaje SMSka. Celé číslo si přečtete v elektronické podobě zde. Archiv s předchozími vydáními si otevřete zde.

<https://www.msmt.cz/o-msmt-cr/aktuality/horke-leto-s-msmt-na-regionalni-skolstvi-se-zene-legislativni-boure-3894cs.html>